

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000639

Державний реєстраційний номер: 0124U001364

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідити прояв ознак адаптивності у нового перспективного сорту сої культурної з високими показниками якості насіння та підвищеною азот фіксуючою здатністю; визначити кращі перспективні лінії сої овочевої за продуктивністю та смаковими якостями для подальшого використання в селекційному процесі.

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 44844104

Місцезнаходження: вул. Маяцька дорога, 24, смт. Хлібодарське, Біляївський р-н., Одеська обл., 67667, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380509791239

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 487.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Наукове обґрунтування створення адаптивних до змін клімату сортів сої кормового та селекційних ліній харчового використання в умовах зрошення Південного Степу України

Назва роботи англійською:

Scientific rationale for the creation of climate-adaptive soybean fodder varieties and selection lines for food use in the irrigation conditions of the Southern Steppe of Ukraine

Реферат українською:

Для створення нових високоврожайних сортів сої овочевого напрямку використання в умовах зрошення з урожайністю 365–371 г/м² перспективно використовувати в схрещуваннях зразки, контрастні за групами стиглості та генетичним родою: Sac/ 7(2)2025, Sac/ Fiskeby V , Л 362-2-13/ Fiskeby V, Fiskeby V/ Karikachi, Sac/ Karikachi, Фора /Karikachi. За господарсько-цінними ознаками (продуктивність, урожайність, висота рослин, висота прикріплення нижнього бобу) виділилась перспективна лінія Фора /Karikachi. Отже, створено новий високопродуктивний середньоранній сорт сої 882(7)19 Витязь50/Tresor з високими показниками якості насіння та підвищеною азотфіксуючою здатністю, адаптивний до змін клімату, який перевищує стандарт на 10-12%. Виділена перспективна лінія сої овочевої Фора /Karikachi за продуктивністю та смаковими якостями для подальшого використання в селекційному процесі.

Реферат англійською:

To create new high-yielding varieties of soybeans for vegetable use under irrigation conditions with a yield of 365–371 g/m², it is promising to use in crosses samples contrasting in terms of maturity groups and genetic pedigree: Sac/ 7(2)2025, Sac/ Fiskeby V, L 362-2-13/ Fiskeby V, Fiskeby V/ Karikachi, Sac/ Karikachi, Fora /Karikachi. According to economically valuable characteristics (productivity, yield, plant height, height of attachment of the lower bean), the promising Fora /Karikachi line was distinguished. Thus, a new high-yielding medium-early soybean variety 882(7)19 Vityaz50/Tresor was created with high seed quality indicators and increased nitrogen-fixing ability, adaptable to climate change, which exceeds the standard by 10-12%. A promising line of vegetable soybean Fora / Karikachi was identified in terms of productivity and taste for further use in the breeding process.

Індекс УДК: 633/635:631.52, 633:631.527

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Боровик Віра Олександрівна

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання: старший науковий співробітник

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Високопродуктивний середньоранній сорт сої з високими показниками якості насіння та підвищеною азотфіксуючою здатністю, адаптивний до змін клімату

Назва НТП англійською: High-yielding, mid-early soybean variety with high seed quality and increased nitrogen-fixing capacity, adaptable to climate change

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Сорти рослин

Галузь застосування: Сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Створено новий середньоранній сорт сої 882(7)19 Витязь50/Tresor, адаптивний до змін клімату, з вегетаційним періодом близько 120 діб, високою стійкістю до вилягання та хвороб, вмістом білка 38 % і олії 22 %. Сорт забезпечив максимальну врожайність 4,10 т/га, що на 0,65 т/га або 18,8 % перевищує стандарт, і відзначився найвищою азотфіксуючою здатністю (маса бульбочок до 241,5 кг/га).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Економія енергоресурсів, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: Розробка не має впливу на довкілля

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: Сільськогосподарські підприємства різних форм власності

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Вожегова Р.А., Боровик В.О., Клубук В.В., Бояркіна Л.В., Біднина І.О. Особливості нових зразків сої Glycine max. (L.) в умовах зрошення Півдня України. Вісник аграрної науки. Київ: Аграрна наука, 2022. Т. 100. №3. С. 82-87 DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202203-10>

2. Боровик В.О., Шукайло С.П., Гура В.В. Селекція сої овочевої як гаранта продовольчої безпеки. Аграрні інновації. 2024. № 28. С. 141-147. <https://orcid.org/0000-0003-0705-2105>
3. Гура В.В., Боровик В.О., Дробіт О.С. Особливості успадкування тривалості періоду вегетації сої овочевої гібридами F3-F4 за різних умов вирощування.. Український журнал природничих наук. №14, 2025 рік.
4. Створення вихідного матеріалу для селекції сої на адаптивність в умовах зрошення півдня України : монографія / Р.А. Вожегова, Ю.О. Лавриненко, Т.Ю. Марченко, В.В. Клубук, В.О. Боровик. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 180 с. ISBN 978-966-289-528-5.
5. Клубук В.А., Боровик В.А., Марченко Т.Ю., Лавриненко Ю.А. Селекция сои на адаптивность в условиях Юга Украины. Materialele conferinței internaționale „Direcțiile de modernizare a cercetărilor ameliorative și tehnologice la culturile cerealiere și leguminoase”. Republica Moldova, Bălți, 29-30 iunie 2021. С. 36-43.
6. Клубук В.В., Боровик В.О. Вихідний матеріал і селекція сої в умовах зрошення півдня України. Зрошення – вагома складова сталого розвитку аграрного сектора в Україні: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті доктора с.-г. наук, професора, член-кореспондента НААН, заслуженого агронома України, лауреата Державної премії України Собка О.О. (25 березня 2021 року, м. Херсон). Херсон: ІЗЗ НААН, 2021. С. 93-96.
7. Клубук В.А., Боровик В.А., Марченко Т.Ю., Лавриненко Ю.А. Селекция сои на адаптивность в условиях Юга Украины. Materialele conferinței internaționale „Direcțiile de modernizare a cercetărilor ameliorative și tehnologice la culturile cerealiere și leguminoase”. Republica Moldova, Bălți, 29-30 iunie 2021. С. 36-43.
8. Вожегова Р.А., Боровик В.О., Клубук В.В. Вивчення колекції сортів сої овочевої в умовах зрошення південного Степу України. Теоретичні і практичні аспекти розвитку галузі овочівництва в сучасних умовах: Матеріали I V Міжнародної науково-практичної конференції (20 травня 2021 р., сел. Селекційне Харківської обл.) / Інститут овочівництва і баштанництва НААН. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2021. Т. 1. С. 54 -55.
9. Марченко Т. Ю., Боровик В. О. Сучасна колекція сортових ресурсів сої Інституту зрошуваного землеробства НААН. Олійні культури: сьогодення та перспективи. Збірник тез Міжнародної наукової інтернет-конференції присвяченої 90 річчю від Дня народження Д. І. Нікітчина (15 березня 2022 р.). Запоріжжя. ІОК НААН, 2022. С. 10-11.
10. Боровик В.О., Марченко Т. Ю., Шкода О.А. Колекція сортових ресурсів сої Інституту зрошуваного землеробства НААН. Наукові читання до 85-річчя від дня народження В. Г. Вировця: матеріали науково-практичної конференції (Глухів, 05 березня 2022 р.). Глухів: ІЛК НААН, 2022. с.76-78.
11. Borovyk V. O. Source material for the selection of vegetable soybeans. Forecasts and prospects of scientific discoveries in agricultural sciences and food. International scientific conference. August 30-31, 2022. Riga, the Republic of Latvia. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2022. P.134-137. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-238-8-32>.
12. Боровик В.О., Марченко Т.Ю., Бичкова Ю.В. Насіння сої – головне джерел кормового та харчового білка в світі. Зелене повоєнне відновлення продовольчих систем в Україні. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 26 січня 2023 року). Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, 2023. С.19-23.
13. Вожегова Р.А., Боровик В.О. Повоєнне відновлення продовольчих систем України шляхом впровадження екологічно привабливих культур. Зелене повоєнне відновлення продовольчих систем в Україні (м. Одеса, 26 січня 2023 року). Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, 2023. С.115-121.
14. Бичкова Ю. В., Марченко Т. Ю., Боровик В. О. Особливості формування сортових ресурсів та урожайності сої в Україні. Вклад наукових інвестицій у розвиток агропромислового комплексу в умовах обмеженого ресурсного забезпечення та флуктуацій клімату: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених і спеціалістів (м. Дніпро, 16-17 березня 2023 р.). Дніпро, ДУ Інститут зернових

культур НААН, 2023. С.81–83.

15. Бичкова Ю.В., Марченко Т. Ю., Боровик В.О. Ефективність симбіотичної азотфіксації в агроценозах України. Гончарівські читання: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 94-річчю з дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Гончарова Миколи Дем'яновича (25 травня 2023 р.). Суми, 2023. С.73–75.

16. Бичкова Ю.В., Марченко Т.Ю., Боровик В.О. Сучасна колекція сортових ресурсів сої овочевої. Формування інноваційних агротехнологій в умовах змін клімату для забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу України : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, присвяченої до Дня науки в Україні (18–19 травня 2023 року, Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН). Одеса : Олді+, 2023. С.92–94.

17. Бичкова Юлія, Боровик Віра, Марченко Тетяна Розширення сучасної колекції сортових ресурсів сої з метою формування генетичних ресурсів і виділення джерел цінних ознак та напрямів використання. Технічні культури для цілей сталого розвитку: пріоритетні напрями наукових досліджень в умовах сучасних викликів і загроз [Електронний ресурс]: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Глухів, 22-23 березня 2023 р.). Глухів : Інститут луб'яних культур НААН. С.32–35.

18. Бичкова Ю. В., Марченко Т. Ю., Боровик В. О. Сучасна колекція сортових ресурсів сої овочевої. Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів (с. Центральне, 21 квітня 2023 р.). Миронівський інститут пшениці ім. В.М. Ремесла, 2023. С.16–17

19. Borovyk V.O., Vegerchuk V. Microfertilizer as a factor of acceleration of plant growth and development on new soybean varieties during irrigation . Розвиток аграрної галузі та впровадження наукових розробок у виробництво : матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 17-18 жовтня 2024 р.) / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. – Миколаїв: МНАУ, 2024. С. 57-58.

20. Біднина І.О., Боровик В.О., Угрін О.М. Селекційний процес створення сортів сої в умовах Причорномор'я України. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Наукові основи реалізації принципів кліматично орієнтованого сільського господарства в агросфері України», з нагоди Дня науки в Україні. 17 травня 2024 р., м. Одеса: Олді+, 2024. С.115–116

21. Гура В. В., Боровик В. О. Створення адаптивних до півдня України сортів сої овочевої. Стратегічні пріоритети розвитку науки, освіти і суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 травня 2025 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2025. С.35–39.

22. Гура В.В., Боровик В.О. Особливості успадкування господарсько-цінних ознак сортів і гібридів сої овочевої в умовах зрошення Півдня України.. Селекція агрокультур в умовах змін клімату: напрями та пріоритети. Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, 12 вересня 2025 року, м. Одеса, Україна. Одеса: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН, 2025. С. 23–25.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Вожегова Раїса Анатоліївна

д. с.-г. н., 06.01.05

Перелік осіб-виконавців

Гура Владислав Вікторович

(аспірант)

Мальцева Олександра Павлівна

(аспірант)

Марченко Тетяна Юріївна

(д. с.-г. н., професор, 06.01.05)

Пілярська Олена Олександрівна

(к. с.-г. н., с.д., 201)

Степанов Юрій Олександрович

Шукайло Світлана Петрівна

(к.с.-г.н., 06.01.09)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Шабля Олександр Сергійович

Телефон

+380970721985

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна